

AKKREDITERINGS- RAPPORT

Norges grønne fagskole – Veia

Akkreditering av fagområdet Landskaps- og
anleggsgart

2025

NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.

NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.

Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.

NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.

NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på nokut.no.

NOKUT er sertifisert
som miljøfyrtårn

Institusjon	Norges grønne fagskole – Veia
Sakkyndige	Ingrid Madsen Wirkola, Kristin Marie Berg og Hans Christian Klepsvik
Dato for vedtak	13.06.25
NOKUTs saksnummer	23/00648

Forord

Fagskoler som oppfyller bestemte vilkår, kan søke akkreditering for et fagområde og slik få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen dette fagområdet, jf. § 5 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven). Akkreditering for fagområde foretas av NOKUT etter forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) og forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften).

Denne rapporten inneholder vurdering av søknad om akkreditering for fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* fra Norges grønne fagskole – Veia. Vurderingen av fagskoletilsynsforskriftens krav til et akkreditert fagområde er gjennomført av en sakkyndig komité på bakgrunn av fagskolens søknad mottatt til søknadsfristen 1. november 2023 og institusjonsbesøk 5. mars 2025.

NOKUTs konklusjon er at Norges grønne fagskole – Veia på en tilfredsstillende måte oppfyller kravene i fagskoleloven, fagskoleforskriften og fagskoletilsynsforskriften.

Fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* ved Norges grønne fagskole – Veia akkrediteres med den avgrensingen av fagområdet som fremkommer i akkrediteringsrapporten.

Innhold

1 Om søker og søknadsbehandlingen	5
1.1 Norges grønne fagskole – Veia	5
1.2 Søknadsbehandlingen	5
2 Krav for å kunne søke akkreditering	6
2.1 Fagskolens primærvirksomhet	6
2.2 Uteksaminerte kandidater	7
2.3 Garanti- og forsikringsordninger	8
3 Krav til fagskolens kvalitetsarbeid	9
4 Sakkyndig vurdering av krav til akkrediterte fagområde	12
4.1 Fagområdets avgrensning	12
4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet	16
4.3 Samarbeid med yrkesfeltet	20
5 Konklusjon	22
6 Fagskolens uttalelse til den sakkyndige vurderingen	23
7 Vedtak	24
Vedlegg 1: Oversikt over dokumentasjonen vedtaket bygger på	25
Vedlegg 2: Presentasjon av den sakkyndige komitéen	26

1 Om søker og søknadsbehandlingen

1.1 Norges grønne fagskole – Veia

Norges grønne fagskole – Veia (heretter *Veia* eller *fagskolen*) er en statlig fagskole som er eid og etatsstyrt av Kunnskapsdepartementet. Veia fikk status som fagskole i 2007, men har en historie som strekker seg helt tilbake til 1923 da den ble opprettet som en hagebruksskole for kvinner.

Veia er lokalisert i Moelv i Ringsaker kommune, hvor mesteparten av aktiviteten foregår. I tillegg har fagskolen godkjente studiesteder tilknyttet enkelte av utdanningene i Oslo, Troms og Finnmark, Vestland, Rogaland, Trøndelag, Agder og Viken.

Veia tilbyr fagskoleutdanning for gartnere, anleggsgartnere, blomsterdekoratører og andre håndverksfag. I tillegg til å drive fagskole tilbyr Veia utdanning på videregående nivå, samt kurs. I 2012 ble fagskolen Norges første til å få fagområdeakkreditering, innen *Grønne design- og miljøfag*. Veia har i dag omtrent 300 studenter.

1.2 Søknadsbehandlingen

Veia sendte inn søknaden om akkreditering av fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* til søknadsfristen 1. november 2023.

NOKUT har vurdert at fagskolen oppfyller kravene for å kunne søke om fagområdeakkreditering i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt. NOKUT har også vurdert at fagskolen har utarbeidet tilfredsstillende rutiner for å opprette utdanninger den selv vil få fullmakt til å akkreditere, og at den har utarbeidet tilfredsstillende rutiner for å gjennomføre vesentlige endringer, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt.

Etter at NOKUT gjennomførte disse innledende vurderingene, ble det oppnevnt en sakkyndig komité til å vurdere kravene til et akkreditert fagområde i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3. Det følger av fagskoleforskriften § 46 at NOKUT skal oppnevne sakkyndige for å gjennomføre de faglige vurderingene for akkreditering av fagområde og at de sakkyndige skal avgi rapport med anbefalinger om vedtak til NOKUT. Krav til de sakkyndiges kompetanse følger av fagskoletilsynsforskriften § 5-4. Komitéen har bestått av Ingrid Madsen Wirkola (komitéleder), Kristin Marie Berg og Hans Christian Klepsvik.

NOKUT gjennomførte et fysisk institusjonsbesøk ved fagskolen 5. mars 2025. Den sakkyndige komiteen intervjuet da representanter fra den faglige og administrative ledelsen ved fagskolen, faglig og pedagogisk ansvarlige for fagområdet, lærere innen fagområdet, aktive og tidligere studenter innen fagområdet, eksterne samarbeidspartnere og fagskolens

styre.

Vurderingene i den sakkyndige innstillingen er basert på dokumentasjon som er mottatt fra institusjonen, og intervjuer under institusjonsbesøket. Den skriftlige dokumentasjonen er tilgjengelig i elnnsyn – offentlig elektronisk postjournal, i NOKUTs sak 23/00648.

2 Krav for å kunne søke akkreditering

2.1 Fagskolens primærvirksomhet

Fagskoleforskriften § 48 (1) a)

Fagskolens primærvirksomhet skal være utdanning og være tydelig avgrenset fra eventuell annen virksomhet.

Beskrivelse

Norges grønne fagskole – Veia er en statlig eid fagskole som er underlagt Kunnskapsdepartementet. I tildelingsbrevet til Veia for 2025¹ har departementet fastsatt fire mål for Veia:

- Høy kvalitet i høyere yrkesfaglig utdanning
- Relevant høyere yrkesfaglig utdanning som svarer på kompetansebehovene i arbeidslivet
- God tilgang til høyere yrkesfaglig utdanning i hele landet
- Effektiv og solid fagskolesektor

For hvert mål er det angitt ett eller flere delmål, eller styringsparametere, som beskriver hvordan målene skal oppnås.

I tillegg til fagskoleutdanning tilbyr Veia også utdanning innen blomsterdekoratørfag og gartnerfag på videregående nivå.

Vurdering

NOKUT vurderer på bakgrunn av dette at fagskolens primærvirksomhet er utdanning.

Konklusjon

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt bokstav a er oppfylt.

¹ <https://www.regjeringen.no/contentassets/35e08b38d60a46b9b1ef32ee999b853b/tildelingsbrev-til-norges-gronne-fagskole-veia-for-budsjettaret-2025.pdf>

2.2 Uteksaminerte kandidater

Fagskoleforskriften § 48 (1) b)

Fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst én akkreditert fagskoleutdanning i minst to år.

Beskrivelse

Ifølge tall fra DBH Fagskolestatistikk² uteksaminerte Veia 155 studenter i 2024 og 240 i 2023. Merk at tallene også inkluderer studenter som tar *enkeltemner*, og som dermed ikke nødvendigvis har fullført en hel, vitnemålsgivende fagskoleutdanning. Av DBHs oversikt over beståtte eller avbrutte utdanningstilbud pr. fagskole³ fremkommer det at for utdanningen *Ledelse i maskinentreprenørfaget* ble det uteksaminert 15 studenter i 2024, 10 i 2023, og 30 i 2022. Dette er ett eksempel på flere utdanninger ved Veia hvor det har blitt uteksaminert kandidater i minst to år. Andre eksempler er *Anleggsledelse* og *Grøntanleggsforvaltning, hageplanlegging, skjøtsel og ledelse*.

Vurdering

NOKUT vurderer at kravet om uteksaminerte kandidater er oppfylt, ettersom fagskolen har uteksaminert kandidater i flere akkrediterte utdanninger i flere år.

Konklusjon

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt bokstav b er oppfylt.

² <https://fagskole.hkdir.no/> (Tallene er avrundet til nærmeste 5 av personvern hensyn)

³ <https://fagskole.hkdir.no/detaljerte-statistikkrapporter/bestatt-eller-avbrutt-utdanningstilbud?visningId=47&visKode=false&admdebug=false&columns=arstall%218%21semester&hier=skolenr%219%21studiestednr%219%21tilbudkode&formel=150&index=3&sti=Norges+gr%C3%B8nne+fagskole++Veia%219%21Norges+gr%C3%B8nne+fagskole++Veia¶m=arstall%3D2024%218%212023%218%212022%219%21karakter%3Da%218%21b%218%21c%218%21d%218%21e%218%211%219%21skolenr%3D82%219%21semester%3D1%218%213%219%21studiestednr%3D80&binInst=1101>

2.3 Garanti- og forsikringsordninger

Fagskoleforskriften § 48 (1) c)

Fagskolen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter refusjon av innbetalte skolepenger dersom fagskolen frivillig eller pålagt stanser en fagskoleutdanning og dette medfører at noen studenter ikke får fullført utdanningen etter oppsatt plan. Garanti- eller forsikringsordningen skal dekke innbetalte skolepenger for fagskoleutdanninger som enten blir avbrutt eller ikke starter.

Beskrivelse

Som beskrevet i kapittel 1.1 er Veia eid og etatsstyrt av Kunnskapsdepartementet (KD). KD, som er eier og driftsansvarlig for fagskolen, er å anse som selvassurandør i en situasjon hvor studenter kan ha et pengekrav på skolen. Staten er selvassurandør, i tråd med selvassurandørprinsippet. Det innebærer at staten ikke tegner forsikring, men håndterer skader og tap når de oppstår. I tråd med regelverk for økonomisk styring i staten § 20 skal staten stå som selvassurandør, dersom annet ikke er bestemt av Finansdepartementet. Annet er ikke bestemt for offentlige fagskoler.

Vurdering

NOKUT vurderer at kravet om garanti- eller forsikringsordninger er oppfylt, fordi Veia har en selvassurandørordning som er å regne som en forsikringsordning.

Konklusjon

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt bokstav c er oppfylt.

3 Krav til fagskolens kvalitetsarbeid

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 (2)

For fagskoler med fagområdeakkreditering skal systemet for kvalitetssikring også vise prosedyrer for hvordan fagskolen

- a) oppretter utdanninger den selv har fullmakt til å akkreditere
- b) gjennomfører vesentlige endringer av utdanninger som hører inn under fagområdet

Beskrivelse

I vedlegget *Kvalitetsprosess 7 – Prosedyrer for etablering av studietilbud og større revideringer* beskrives to prosedyrer som inngår i fagskolens kvalitetsarbeid – én prosedyre for å opprette utdanninger under akkreditert fagområde, og én for å gjennomføre vesentlige endringer av utdanninger under fagområdet.

Prosedyre 7.1 – *Utvikling av nye utdanningstilbud* viser fagskolens rutine for å opprette nye utdanninger. Rutinen er inndelt i tre faser:

- 1. *Initiativfasen*. Forslag til ny utdanning legges frem for ledergruppen som beslutter om den skal utredes videre, og hvem som skal gjennomføre utredningen. Initiativet til ny utdanning kan komme fra forskjellige parter (fagskolestyret, studenter, ansatte, fagmiljøet eller næringsliv).
- 2. *Utredningsfasen*. Prosjektgruppen utarbeider rapport, som legges frem for ledergruppen som beslutter om forslaget går videre til neste fase. Rapporten skal inneholde videre utredning av utdanningstilbudets omfang og innhold, studentgrunnlag, kompetanse og økonomi.
- 3. *Hovedprosjektfasen*. Prosjektgruppen arbeider videre i henhold til mandatet som er gitt, og skal koordinere arbeidet med å lage en prosjektrapport. De skal foreslå sakkyndige hvis styret har bestemt at studiet skal kvalitetssikres av eksterne. Sakkyndig komité skal til sammen ha utdanning minst på nivå med toårig fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller beslektet fagområde, utdanningsfaglig utdanning eller relevant undervisningserfaring, og relevant kunnskap om og erfaring fra et aktuelt yrkesfelt. Prosjektets styringsgruppe er fagskolens ledergruppe.

Videre gjengis de lovmessige kravene til fagskoleutdanninger, fra fagskoleloven, fagskoletilsynsforskriften og fagskoleforskriften.

Ledergruppen skal gjøre en administrativ vurdering av studietilbudet, og vurdere om prosjektet er gjennomført i henhold til prosjektmandatet og prosedyren for å utvikle ny utdanning. Rektor skal forberede saken for fremlegg til sluttbehandling i fagskolestyret, hvor styret enten fatter negativt vedtak, positivt vedtak, positivt vedtak med betingelser, eller vedtak om ny behandling før vedtak om godkjenning kan fattes.

Prosedyre 7.2 – *Vesentlige endringer av eksisterende utdanningstilbud* viser rutinen for å gjøre vesentlige endringer i eksisterende studietilbud. Vesentlige endringer defineres som

«i hovedsak endringer i utdanningsform, det samlede læringsutbyttet eller endring av navn på utdanningen». Rutinen er en prosess i syv steg:

1. *Vedtak om revidering av eksisterende tilbud.* Behov for endring i utdanning identifiseres og initieres overfor fagskolens ledelse. Initiativ kan komme fra fagskolestyret, studenter, ansatte, fagmiljøet eller næringsliv. Fagskolens ledergruppe vedtar om endringsprosjektet skal legges frem for fagskolestyret, med anbefaling av hvordan godkjenning av studiet skal kvalitetssikres. Fagskolestyret fatter vedtak om eventuell revisjon og hvordan faglig kvalitetssikring skal gjennomføres.
2. *Mandat.* Avdelingsleder vurderer å utarbeide mandat, og om endringen skal legges ut på høring. Ledergruppen fatter vedtak.
3. *Kvalitetssikring/oppfølging.* Prosjektleder rapporterer til aktuell avdelingsleder.
4. *Høring.* Avdelingsleder ivaretar eventuell høring av studieplanen i yrkesfeltet.
5. *A) Studier innen fagområde: Sakkyndig komite.* Avdelingsleder foreslår kandidater til sakkyndig komite, som oppnevnes av rektor som setter i gang prosessen.
B) Studier utenfor fagområdet: Søknad til NOKUT om de krever akkreditering. Søknad sendes NOKUT.
6. *A) Rapport fra faglig kvalitetssikring.* Utdanningstilbudet justeres etter innspill fra sakkyndige og legges frem for fagskolestyret for godkjenning.
B) Rapport fra sakkyndige i NOKUT. Utdanningstilbudet justeres etter innspill fra sakkyndig komite, rektor orienterer fagskolestyret.
7. *Rapportering til NOKUT.* Vesentlige endringer rapporteres til NOKUT.

Vurdering

Etter NOKUTs vurdering har fagskolen dokumentert å ha system for kvalitetssikring, med prosedyrer både for å opprette utdanninger under egen fullmakt, og for å gjennomføre vesentlige endringer av utdanninger som hører inn under fagområdet.

NOKUT vurderer at det går tydelig frem av prosessbeskrivelsen hvem som har ansvar for de ulike fasene/stegene i prosessene. Styret er involvert og fatter vedtak om oppretting av nye utdanninger og gjennomføring av vesentlige endringer. Rutinen beskriver også hvilke typer endringer som regnes som vesentlige. Fagskolen har satt relevante krav til sakkyndig komite som tilsvarer kravene til sakkyndige ved akkreditering av fagskoleutdanninger i fagskoletilsynsforskriften § 5-3. Dette vil sikre relevant kompetanse i kvalitetssikringen.

Konklusjon

Kravet i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt er oppfylt.

Merk: I vedlegget *Kvalitetsprosess 7 – Prosedyrer for etablering av studietilbud og større revideringer* fremgår det at rutinen er knyttet til fagområdeakkrediteringen «Grønne

design- og miljøfag». NOKUT forutsetter at rutinebeskrivelsen oppdateres etter ny fagområdeakkreditering.

4 Sakkyndig vurdering av krav til akkrediterte fagområde

4.1 Fagområdets avgrensning

Fagskoletilsynsforskriften § 3-1 Avgrensning av fagområdet

(1) Fagområdet skal være relatert til ett eller flere yrkesfelt. Fagområdet skal være tydelig definert og avgrenset, men ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger

(2) Fagskolen skal ha en strategi med mål og tiltak for å utvikle fagområdet, og kunne gjennomføre denne

Beskrivelse*Avgrensning*

Veia søker om akkreditering av fagområdet *Landskaps- og anleggsfag*. Fagområdet skal i hovedsak omhandle landskap og uteanlegg og dekke følgende:

- Prosjektering
- Planlegging
- Konstruksjon
- Kalkulasjon og utføring av grunnarbeid
- Tekniske installasjoner
- Teknisk beregning og modellering av anlegg
- Landskap og installasjoner
- Forvaltning, drift og vedlikehold av utearealer
- Digitalisering i yrkesfeltet
- Miljø- og klimafag relevant for yrkesfeltet
- Logistikk, innovasjon, energibehov samt markedsføring, økonomi og ledelse innen fagområdet
- Ingeniørbioologiske bærekraftige løsninger for bygg og anlegg

Seks av utdanningene Veia tilbyr i dag skal ifølge søknaden omfattes av fagområdeakkrediteringen:

- Ledelse i maskinentreprenørfaget 90 stp
- Anleggsledelse
- Prosjektledelse
- Anleggsgartnerfaget 120 stp
- Grøntanleggslære med LOD 30 stp
- Sirkulær disponering av vann, - vann som ressurs 30 stp

Videre oppgir Veia at den tradisjonelle bygg-delen av bygg- og anleggsfag ikke skal inngå i fagområdet, slik at oppføring og drift av bygg vil være utenfor. Når det gjelder kompetanse

som innebærer sirkulær tankegang og naturbaserte løsninger for bygg (eksempelvis bruk av overvann i toaletter, grønne tak, urbant landbruk i eller på bygg, systemer for rensing av gråvann med planter eller systemer for bruk av matavfall til energi tilknyttet bygninger), vil fagområdet være overlappende eller tilgrenset til byggfagområdet.

Videre oppgir Veia at fagområdet er avgrenset til søkere fra følgende områder innen utdanningsprogrammet Bygg- og anlegg i videregående opplæring:

- Anleggsgartnerfaget
- Gartnerfaget
- Anleggsmaskinførerfaget
- Anleggsrørleggerfaget
- Asfaltørfaget
- Banemontørfaget
- Brønnborerfaget
- Bore- og vedlikeholds-operatørfaget
- Fjell- og bergverksarbeiderfaget
- Veidrift- og veivedlikeholdsarbeiderfaget
- Vei- og anleggsfagarbeiderfaget
- Skogoperatørfaget
- Steinfagarbeiderfaget
- Rørleggerfaget
- Generell studiekompetanse med minst 6 måneders erfaring fra en av fagområdene tilhørende ett av opptakskravene over

Strategi

Fagskolen har lagt ved dokumentet «Strategi 2023-2028 for fagområdet Landskaps- og anleggsfag». Dokumentet beskriver strategien for fagområdet, med tilhørende mål og tiltak for videre utvikling.

Strategidokumentet legger særlig vekt på samarbeid med aktører i yrkesfeltet, blant annet Norske anleggsgartnere – miljø og landskapsentreprenører (NAML) og Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), som en viktig del av arbeidet med å utvikle og forbedre utdanningene innen fagområdet.

Strategidokumentet inneholder syv mål med tilhørende tiltak. Fire av målene gjelder enten utredning av behovet for, eller utvikling av, konkrete utdanninger innen følgende fagområder: miljø, bærekraft og klima; konstruksjoner, grunnarbeider og konstruksjonssikkerhet (inkludert geologi); effektivisering og sirkulærtenkning i form av gjenbruk av materialer og masser innen anlegg; naturrestaurering. Ett av målene er å øke kapasiteten i eksisterende studietilbud. Et annet mål er å videreutvikle kompetansen innen sirkulær vandndisponering og overvannsdiskonering. Det siste målet gjelder utvikling av en digital kompetansepakke.

Som underliggende virksomhet av Kunnskapsdepartementet (KD) mottar Veia statlige driftsmidler, og supplerer inntektene med korte fagkurs, studieavgifter og hybelutleie.

Vurdering

Vurdering av avgrensningen

Sakkyndig komité vurderer at søknaden er tydelig avgrenset. Når det kommer til begrepsbruken *Landskap* og *anlegg*, så merker komitéen seg at begrepene ikke er grundig utdypet i søknaden. Komitéen forstår *landskap* til å omfatte landformasjoner som definerer et areal av en viss størrelse, inkludert terreng, jordsmonn, vann og alt liv i området – både planter, dyr og mennesker. Det kan for eksempel være fjellandskap, jordbrukslandskap eller bylandskap. Begrepet innbefatter den historiske dimensjonen knyttet til ulike landskapstyper, menneskers liv og gjøremål, samt de langsomme naturprosessene som skjer over tid.

Anlegg er noe som skjer mer begrenset og kortvarig og har et definert mål, slik som for eksempel gruvedrift eller veibygging. Dette omfatter vanligvis en mindre del av landskapet og er knyttet til menneskelig aktivitet som fører til raske endringer og gjerne konstruksjoner av nye landskaper. Innenfor fagområdet er det vesentlig kunnskap at et konkret anleggsprosjekt også potensielt kan endre landskapet langt utover anleggets avgrensning.

Sammenhengen mellom *Landskap* og *anlegg* vil være viktig å forstå for en mer bærekraftig samfunnsutvikling.

Når det gjelder tilknytning til yrkessektoren, så omfatter fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* yrker i både grøntanleggssektoren og anleggssektoren.

Grøntanleggssektoren, som i søknaden er representert gjennom samarbeidet med NAML, har tradisjonelt jobbet både med det «grå» og det «grønne». Sektoren jobber både med opparbeidelse av nye anlegg og drift/skjøtsel som en vesentlig del av sitt felt. Arbeid mot det «grå» innebærer arbeid med for eksempel stein, grus, betong og asfalt. Det «grønne» innebærer arbeid med levende komponenter i form av vekstjord, vegetasjon, vann og næring som krever mer intensivt skjøtsel for riktig utvikling. Veia har historisk sett vært en gartnerskole med fokus på grønne fag.

De grå elementene i anleggssektoren ivaretas også av rene anleggsbedrifter, noen svært store på landsbasis og mange små. De bygger for eksempel veier og tunneler og har et større fokus på nyanlegg. Mange av disse bedriftene representeres av Veias samarbeidspartner MEF. I søknaden skriver Veia at MEF har meldt om økt behov for kompetanse innen miljø og bærekraft innen sine yrkesfelt. To eksempler på utdanninger Veia tilbyr i dag som vil ligge under fagområdet hvor dette tverrfaglige perspektivet kommer til uttrykk, er *Ledelse i maskinentreprenørfaget* og *Sirkulærdisponering av vann*, som begge kombinerer elementer både fra anleggsarbeid og bærekraft/miljø. Søkere både med «grå fagbrev» (anleggsmaskinførerfaget, vei- og anleggsfaget og anleggsrørleggerfaget) og «grønne fagbrev» (anleggsgartnerfaget) er kvalifisert for opptak til disse utdanningene.

Landskaps- og anleggsfag deler også flere felles fagfelt som gjør at de naturlig kan inngå i en samlet fagområdeakkreditering. Dette gjelder blant annet fagfelt innen administrativ, økonomisk/kalkyle, planlegging og gjennomføring, samt miljø og bærekraft. Yrkesfeltene tilhørende begge sektorene regnes som en del av anleggsbransjen.

Listen over aktuelle fagbrev som vil utgjøre opptakskrav for utdanningene viser en stor bredde i fagfeltet, og sakkyndig komité vurderer at alle fagbrev er relevante for fagområdet *Landskaps- og anleggsfag*. NOKUT vurderer derfor at fagområdet er relatert til flere yrkesfelt.

I listen over mål og tiltak viser Vea at de har planer om å utvikle og utrede behovet for nye utdanninger innen ulike temaer som blant annet miljø, bærekraft, naturrestaurering, sirkulærentenking og konstruksjoner. Dette, i tillegg til listen over de seks utdanningene Vea har akkreditert i dag som alle skal inngå i fagområdet *Landskaps- og anleggsfag*, viser at fagområdet har tilstrekkelig bredde til å inkludere flere utdanninger.

Vurdering av strategien

Sakkyndig komité vurderer at strategien bygger på et behov for både videreutvikling av eksisterende utdanninger og etablering av nye. Disse behovene er identifisert gjennom samarbeid med bransjen. Vea uttrykker et sterkt ønske om å lytte til bransjen og kunne snu seg raskt for å tilby utdanninger som yrkesfeltet etterspør. Dette ble også trukket frem under institusjonsbesøket, blant annet av styreleder, som også fremhevet utfordringen med å tilby utdanninger innen fagområdet som per i dag ikke eksisterer. Komitéen merker seg at fagfeltet er i utvikling, og at en for stram avgrensning kan hindre fleksibilitet, samarbeidet med yrkesfeltet og evnen til å imøtekomme nye kompetansebehov som oppstår i samfunnet.

NOKUT anerkjenner at det kan være utfordrende å på den ene siden være fleksibel overfor yrkesfeltet og kunne snu seg på kort varsel for å utvikle nye utdanninger, og på den annen side oppfylle kravet om at fagområdet skal være tydelig definert og avgrenset. Komitéen vurderer at strategien mangler en mer overordnet tilnærming, men ser at den likevel har tilstrekkelig retning gjennom sitt fokus på videreutvikling av det eksisterende, samt gjennom mål og tiltak som er tydelig beskrevet. Målene og tiltakene fremstår som godt tilpasset den faglige avgrensningen. Under institusjonsbesøket viste Vea at de har god kontroll på å følge kvalitetssystemet sitt ved utvikling av nye kurs og utdanninger. Gjennom søknaden og i intervjuene har fagskolen redegjort grundig for hvordan strategien skal gjennomføres, og komitéen vurderer at strategien er gjennomførbar i lys av fagskolens ressurser. Flere av tiltakene er allerede godt i gang. For eksempel er mål og tiltak nummer 1, som gjelder utvikling av «4. modul» innen miljø, bærekraft og klima, gjennomført. Søknad om akkreditering av denne ble sendt til NOKUT i september 2024.

Konklusjon

Kravene i fagskoletilsynsforordningen § 3-1 er oppfylt.

4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet

Fagskoletilsynsforskriften § 3-2

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det finnes personer med utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet. I fagmiljøet skal det være personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller et beslektet fagområde som er ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det være mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet. Det skal være mange nok fast ansatte ved fagskolen med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metode og verktøy innenfor fagområdet.

Fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale eller internasjonale samarbeid og nettverk.

Minst halvparten av antallet lærere eller antallet lærerårsverk som er tilknyttet utdanningene i fagområdet, skal være fast ansatte ved fagskolen.

Beskrivelse

Fagmiljøets kompetanse og sammensetting

Den 12. mars 2025 ettersendt Vea en oppdatert fagmiljøtabell. Tabellen viser at fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet består av syv fast ansatte i 100% stilling og én midlertidig ansatt, i tillegg til flere timelærere. De syv faste ansatte utgjør totalt 7 årsverk, hvorav 5,2 årsverk er knyttet direkte til det omsøkte fagområdet. En av de fast ansatte er nytilsatt og vil starte 1. august 2025.

Ifølge «Tabell 2D) Oversikt over studietilbud og studenttall innen fagområdet 2023», vedlagt søknaden, hadde fagområdet totalt 124 studenter i studieåret 2022/23, fordelt på seks utdanninger. To av de seks utdanningene hadde ikke opptak det året, men året etter ble det tatt opp 17 og 43 studenter.

Flere av de ansatte tilknyttet fagområdet har utdanning på nivå over fagskole, blant annet master i innovasjon, organisasjon og ledelse, bachelor i geomatikk, landskapsingeniør, natur- og miljøfag, og biologi. Det er også flere av de ansatte som har pedagogisk utdanning, som adjunkt med opprykk, praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) og yrkespedagogikk, i tillegg til nettpedagogikk og digital utdanningskompetanse.

Fagmiljøet har variert yrkeserfaring fra blant annet undervisning i ungdomsskole, videregående skole og fagskole, samt fra roller som daglig leder i bedrift, oppmålingsingeniør, anleggsgartner, anleggsarbeid, uteområdeansvarlig ved landbruksuniversitet, gartner og byggmester. Det fremkommer av fagmiljøtabellen at flere av de ansatte har hospitert hos eksterne aktører.

I søknaden oppgir fagskolen at de har avtaler med representanter fra yrkesfeltet som underviser i mindre stillinger. Representantene kommer fra Rørentreprenørene Norge,

Norsk Rørsenter, Maskinentreprenørenes Forbund (MEF), Brødrene Dahl og Logitec. Fagskolen samarbeider også med institutt for landskapsarkitektur på Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) om utveksling av undervisere.

Videre oppgir Veia å ha planer om nyansettelser i tråd med planen for utviklingen av fagområdet de neste årene. Områder som vurderes styrket er merkantil kompetanse knyttet til anlegg, geoteknikk, digital kompetanse og vegetasjon/naturrestaurering. Ved søknadstidspunktet leier Veia inn kompetanse fra yrkesfeltet på disse områdene, men vil vurdere faste ansettelser ved økt behov.

Fagmiljøets deltakelse i samarbeid og nettverk

I søknaden beskriver Veia at fagmiljøet har et tett samarbeid med Maskinentreprenørenes Forbund (MEF) om utdanningstilbud, undervisere, markedsføring og utvikling i yrkesfeltet. Samarbeidet skjer både gjennom digitale og fysiske møter. I tillegg deltar ansatte på Veia, sammen med NAML, i det internasjonale prosjektet Artemis, som omhandler bruk av digitale hjelpemidler som AR og VR i anleggsfaget.

Den faglig ansvarlige for utdanningen Sirkulær disponering av vann har sittet i et utvalg som har utarbeidet Norsk standard for lokal overvannsdisponering, og samarbeider blant annet med Oslo kommune innen dette fagområdet. Videre fremgår det av fagmiljøtabellen at to ansatte har deltatt på fagkonferanser i regi av FAGUS (Faglig Utviklingssenter i grøntanleggssektoren), én deltar i svenske «grønne» nettverk, og én er medlem av bransjerådet for landskapsingeniørutdanninger ved NMBU.

Under institusjonsbesøket oppga flere ansatte at de samarbeider både med MEF og NAML.

Vurdering

Vurdering av fagmiljøets kompetanse og sammensetting

Fagmiljøet tilknyttet fagområdet består av syv faste ansatte i 100 % stilling. Flere av disse har utdanning på nivå over fagskole, og innenfor fagområdet. Eksempler på utdanning som er relevant for fagområdet er master i innovasjon, organisasjon og ledelse og bachelor i landskapsingeniør. Kravet om at det skal være *personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller et beslektet fagområde som er ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen*, er oppfylt.

I tillegg til de syv faste ansatte viser fagmiljøtabellen én midlertidig ansatt i 15 prosent stilling, seks navngitte timelærere, samt en gruppe fra MEF. Til sammen utgjør disse cirka 55 % stilling. Dette viser at kravet om at *minst halvparten av antallet lærere eller antallet lærerårsverk som er tilknyttet utdanningene i fagområdet er faste ansatte ved fagskolen*, er oppfylt.

Sakkyndig komité vurderer at Veia har sin faglige tyngde innen det grønne feltet. Kompetansen her inkluderer ansatte med fagskoleutdanning som anleggsgartner tekniker, fagbrev som anleggsgartner og bachelor landskapsingeniør.

De siste årene har Veia også styrket kompetanse på ledelse, organisasjonsfag og bærekraft.

Komitéen vurderer at kompetansen blant de fast ansatte er noe svak innen større og tyngre *anleggsdrift*, og innen *landskapsforståelse*. Når det gjelder kompetanse på anleggsdrift kompenseres dette imidlertid i stor grad gjennom samarbeidet med MEF, som ifølge søknaden blant annet leverer undervisningsressurser i form av jurister, ledere og ingeniører (jf. side 19 i søknaden). I tillegg bidrar Norsk Rørsenter, NMBU, Brødrene Dahl og en selvstendig næringsdrivende rørlegger med undervisning innen anleggsrørfaget, sirkulær disponering av vann, kommunalteknikk, geoteknikk og lokal overvannsdisponering. Når det gjelder kompetansen innen landskapsforståelse, vurderer komitéen at minimumskravet er oppfylt, men at kompetansen på sikt bør styrkes. I *landskapsforståelse* legger komitéen det å kunne sette konkrete områder (der det for eksempel skal komme et anleggsprosjekt), å sette seg inn i naturgrunnlaget, nedbørsfeltet, jordsmonnet og historien til et sted, å kommunisere med de som har tilknytning til området, og å sørge for at eksisterende kvaliteter og verdier kan ivaretas før man setter i gang med graving. Eksempler på kompetanse komitéen anser som relevant er plantevitere, landskapsarkitekter eller naturforvaltere.

Det finnes flere personer i fagmiljøet med relevant yrkeserfaring. Noen eksempler på dette er anleggsgartner og oppmålingsingeniør, inkludert samarbeid med maskinentreprenører. Flere ansatte har hospitert eller hospiterer jevnlig hos relevante aktører, noe som sikrer oppdatert yrkeserfaring i fagmiljøet.

Komitéen bemerker seg at det fast ansatte fagmiljøet ved Veia er relativt lite. Dette kan imidlertid også være en styrke når det gjelder kravet om at det skal være mange nok faste ansatte til å bidra til utvikling av nye og eksisterende utdanninger. Under institusjonsbesøket ble det trukket frem, både av ledelsen, nåværende og tidligere studenter, faglig ansvarlige og faglærere, at Veia som liten skole har korte beslutningslinjer, slik at de ansatte er tett involverte i utviklingsarbeid.

Videre viser strategien at det allerede pågår omfattende utviklingsarbeid, som tidligere vurdert i rapporten, noe som støtter opp under vår vurdering av at fagmiljøet har mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet.

Alle de fast ansatte har formell pedagogisk kompetanse, enten gjennom pedagogisk utdanning eller nettpedagogikk. Komitéen vurderer at fagmiljøet har mange nok fast ansatte ved fagskolen med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy innen fagområdet.

Vurdering av fagmiljøets deltakelse i samarbeid og nettverk

Veia har vist flere eksempler på at fagmiljøet deltar i nasjonale, regionale eller internasjonale nettverk innenfor landskap- eller anleggsfag. Sakkyndig komité vurderer det nasjonale nettverket som meget bra og relevant for fagområdet, og trekker særlig frem fagmiljøets samarbeid med NAML, MEF, NMBU og Fagus. Det internasjonale nettverket vurderes også som bra, med Artemis-prosjektet og samarbeidet med svenske fagmiljø som

eksempler. Samlet vurderer komitéen at samarbeidet og nettverkene dekker hele bredden av fagområdet.

Konklusjon

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-2 er oppfylt.

Anbefaling

Den sakkyndige komitéen anbefaler å styrke fagmiljøets kompetanse innen større og tyngre anleggsdrift, og innen landskapsforståelse.

4.3 Samarbeid med yrkesfeltet

Fagskoletilsynsforskriften § 3-3

Fagskolen skal samarbeide med relevante aktører i yrkesfeltet om å utvikle og gjennomføre utdanninger innen fagområdet.

Beskrivelse

I søknaden oppgir Vea at de viktigste samarbeidspartnerne innen fagområdet er NAML, MEF, og Rørentreprenørene Norge. Vea har dokumentert samarbeidsavtaler med de to førstnevnte, og en intensjonsavtale med sistnevnte.

Samarbeidet med NAML omfatter blant annet deltakelse på fagdager, samlinger for anleggsgartnere, pedagogiske nettverks- og rekrutteringsmøter. Flere av Veas utdanninger er utviklet i samarbeid med NAML, herunder Anleggsgartnertekniker (2010), Skjøtsel og drift av uteområder (2015), Lokal overvannsdisponering (2017), Hageplanlegging (2018) og Sirkulær disponering av vann (2020). Rørentreprenørene har også vært involvert i utviklingen av sistnevnte utdanning.

Samarbeidet med MEF omfatter utvikling og videreutvikling av nye utdanninger som Anleggsledelse og Ledelse i maskinentreprenørfaget. Som nevnt i kapitlet om fagmiljø, bidrar MEF også med undervisningsressurser innen kompetanseområder som Vea selv ikke dekker.

Videre har Vea inngått en intensjonsavtale med Rørentreprenørene Norge om utvikling av fagskoleutdanning innen vannhåndtering. Sammen med NAML og MEF deltok de i et internasjonalt prosjekt kalt *Wast, wastewater & circular economy*, som ledet til utvikling av utdanningen Sirkulær disponering av vann, akkreditert i 2020.

Søknaden viser også til Veas tradisjon for internasjonalt samarbeid, og trekker frem to prosjekter som er relevante for fagområdet. Det ene er *Artemis*, som blant annet dreier seg om utvikling av nye digitale læremidler til bruk i anleggsfaget, og KA2-prosjektet *TEAM UP*, som handler om kunnskap og praksis knyttet til økosystemer og naturrestaurering.

Ifølge søknaden stiller yrkesfeltene seg bak søknaden, og har bidratt både i utviklingen av den, og i utformingen av strategien.

Vurdering

Den sakkyndige komitéen vurderer at de samarbeidspartnerne Vea har valgt innen fagområdet, er relevante for fagområdet som helhet og for de utdanningene som tilbys innen fagområdet. Spesielt fremheves NAML og MEF som aktive organisasjoner med stor faglig tyngde innen sine respektive felt. Samlet dekker de i stor grad bredden i utdanningene innenfor fagområdet – noe forenklet sett kan man si at NAML, som organisasjonen for norske anleggsgartnere, står for den «grønne» delen, mens MEF, som maskinentreprenørenes forbund, dekker det «grå».

Komiteen vurderer at Veia allerede har et etablert og velfungerende samarbeid med samarbeidspartnerne, som omfatter hele utdanningsløpet, fra idéfase til evaluering. I samarbeid med både NAML og MEF har Veia utviklet flere utdanninger, både innenfor og utenfor fagområdet.

Til *gjennomføringen* av utdanningene benytter Veia også eksterne undervisningsressurser fra flere aktører, noe komiteen vurderer som en styrke. MEF er nevnt i søknadens avsnitt om samarbeid med yrkesfeltet, men komiteen vil også trekke frem Rørentreprenørene Norge, Norsk Rørsenter, Brødrene Dahl og Logitec som relevante bidragsytere av undervisningsressurser. Disse er også omtalt i rapportens kapittel 4.2 om fagmiljø. I tillegg utveksler fagskolen undervisere med Institutt for landskapsarkitektur ved NMBU.

Samarbeidspartnerne er også involvert i *videreutviklingen* av utdanningene. Eksempler på dette er revisjonen av utdanningen *Anleggsgartneretekniker*, som Veia og NAML samarbeider om for å inkludere flere tiltaksklasser, samt revisjonen av utdanningen *Ledelse i maskinentreprenørfaget*, i samarbeid med MEF. I Veias samarbeidsavtaler med MEF og NAML fremgår det at samarbeidspartnerne forplikter seg til å revidere eksisterende studier i takt med utviklingen og behovene i bransjen.

Konklusjon

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-3 er oppfylt.

5 Konklusjon

Fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* ved Norges grønne fagskole – Veia oppfyller alle kravene til akkreditering. På grunnlag av søknaden med tilhørende dokumentasjon konkluderer den sakkyndige komiteen med følgende:

Sakkyndig komité anbefaler at NOKUTs styre akkrediterer fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* ved Norges grønne fagskole – Veia.

6 Fagskolens uttalelse til den sakkyndige vurderingen

Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen

Pb.578

1327 LYSAKER

28.5.25

Uttalelse til foreløpig rapport ifm. søknad om akkreditering av fagområdet Landskap- og anleggsfag, saksnummer 23/00648

Norges grønne fagskole – Veia (Veia) viser til foreløpig rapport ifm. søknad om akkreditering av fagområdet Landskaps- og anleggsfag, mottatt den 27.5.25. Veia er godt fornøyd med at de sakkyndige konkluderer med at alle kravene til akkreditering er oppfylt, og anbefaler NOKUTs styre å akkreditere fagområdet landskaps- og anleggsfag.

Akkrediteringsrapporten fra de sakkyndige er lest og vi ønsker å gi tre kommentarer knyttet til rapporten:

1. De sakkyndige konkluderer på side 10 med at Veias prosedyre for etablering av studietilbud og større revideringer oppdateres til også å gjelde nytt fagområde. Dersom fagområdet akkrediteres vil Veia raskt igangsette dette arbeidet.
2. De sakkyndige vurderer på side 15 i den sakkyndige rapporten at strategien for fagområdet mangler en overordnet tilnærming. Veia er nå i gang med utarbeidelse av ny strategi for skolen som skal ferdigstilles i løpet av 2025 og de sakkyndiges perspektiv er tatt inn som en del av dette arbeidet.
3. På side 19 i rapporten anbefaler sakkyndig komité at Veia styrker fagmiljøets kompetanse innen større og tyngre anleggsdrift og innen landskapsforståelse. Vi er enige i at det er viktig å styrke fagmiljøets kompetanse, innen tyngre anleggsdrift, landskapsforståelse og andre nærliggende områder under fagområdet, når fagområdet utvikles og utdanningstilbudene blir flere. Dette må Veia prioritere i tiden framover.

Med vennlig hilsen

Stein Aarskog
Rektor

Norges grønne fagskole – Veia
Turistveien 92, 2390 Moelv

veia@veia-fs.no, NO 872 961 642 MVA

www.veia-fs.no

7 Vedtak

Fagområdet *Landskaps- og anleggsfag* ved Norges grønne fagskole – Veia akkrediteres med hjemmel i lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 5 med den avgrensningen av fagområdet som kommer frem i akkrediteringsrapporten.

Vedlegg 1: Oversikt over dokumentasjonen vedtaket bygger på

- 23/00648-3 Norges grønne fagskole veia - Søknad om fagområdeakkreditering for fagområdet Landskaps- og anleggsfag
- 23/00648-16 Ny dokumentasjon - oppdatert fagmiljøtabell
- 23/00648-17 Dokumentasjon på kravet om garanti- og forsikringsordning

Vedlegg 2: Presentasjon av den sakkyndige komitéen

- **Ingrid Madsen Wirkola**

Wirkola er utdannet anleggsgartner med fagbrev i 2009, og bachelor i landskapsingeniør ved UMB i 2012. Wirkola har mesterbrev, og er registrert mester, i anleggsgartnerfaget.

Wirkola har bred erfaring fra ulike sider av bransjen, privat og offentlig, bygging og prosjektering. Hun har vært ansatt i anleggsgartnerbedrift, Statens vegvesen, plan- og arkitektkontorer og har siden 2022 drevet eget landskapsingeniørfirma. Wirkola har solid og allsidig kunnskap om fag, anbudsprosesser, kontraktstyper i prosjekt, anbudsbeskrivelser (NS3420, samt Statens vegvesens prosesskoder), planlegging/design, bygging, oppfølging og vedlikehold. Wirkola har hatt sentrale roller innen oppfølging av landskapsfaget i store og komplekse prosjekter; som byggeleder landskap for Bybanen Utbygging, Linje 4 Sentrum-Fyllingsdalen, samt pågående oppdrag som landskapsarkitekt for Sotra Link Construction JV i prosjektet Sotrasambandet (OPS-kontrakt for Statens vegvesen).

- **Kristin Marie Berg**

Berg er utdannet landskapsarkitekt fra NLH i 1997. Etter examen artium i Trondheim tok hun utdanning som anleggsgartner ved Statens gartnerskole Staup (1984) og som anleggsgartneretekniker ved Statens gartnerskole Jensvoll (1991).

Berg har 10 års arbeidserfaring som anleggsgartner før hun begynte å studere landskapsarkitektur. I denne perioden underviste Berg bl.a. i fire år på Statens gartnerskole Hjeltnes og tok da pedagogisk utdanning ved Bergen lærerhøgskole (1993).

Som landskapsarkitekt har Berg jobbet ett år i konsulentfirma og over 20 år i Statens vegvesen. Hun har vært deltidsansatt ved NMBU fra 2012 til 2021, og har siden 2021 undervist på NMBU på heltid. Berg var programrådsleder for bachelor landskapsingeniør ved Institutt for landskapsarkitektur i perioden 2017 - 2024.

- **Hans Christian Klepsvik**

Klepsvik har bakgrunn som utdannet tømrer, og har 25 års erfaring fra yrket. De siste ti årene har han hatt sentrale roller innen bygg og betong, som bas og byggeleder. Klepsvik har drevet eget tømrerfirma i fem år, og er nå ansatt som fagkonsulent for byggesøknader hos Mentor prosjektering.

Klepsvik studerer teknisk bygg ved Fagskolen Rogaland. Han har vært studentrådsleder og sittet i styret for Fagskolen Rogaland i to år, hvor han bidro i arbeidet som førte til at fagskolen fikk sertifisering som senter for fremragende høyere yrkesfaglig utdanning (SFY).

Klepsvik sitter i landsstyret for Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF) på andre periode.

DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 |